

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת טלי גוטליב

3472/25/פ

הצעת חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות) (תיקון – ביטול חלות הדין האישי), התשפ"ג–2023

1. ביטול סעיף 3 בחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), התשי"ט–1959¹ (להלן – החוק העיקרי), סעיף 3 – בטל.
2. בתיקון סעיף 6 לחוק העיקרי, המילים "ופרט למזונות על פי סעיף 3" – יימחקו.
3. בתיקון סעיף 19 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "לעניין מזונות קטין לא יחול דין אישי על הצדדים".

דברי הסבר

חוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), התשי"ט–1959 (להלן – החוק) קובע בסעיף 3 כי בענייני מזונות קטינים יחול הדין האישי. בימים עברו נשלטה הכלכלה המשפחתית על ידי הגבר לבדו, הוא היה המפרנס העיקרי והוא היה בעל הנכסים והיכולת, לעומת האישה שהייתה מחוסרת אמצעים כלכליים. נוסף על כך, עול הטיפול בקטינים נפל על האישה לבדה, כנגזרת מכך הוטל עול פרנסת המשפחה ודמי מזונות הקטינים על האב לבדו.

במשך השנים חלו שינויים תרבותיים בהתנהלות הכלכלה המשפחתית, בכניסת נשים לשוק העבודה ובפערי השכר המשתנים, וכן בחלוקת הנטל בין ההורים בכלל ובמקרה גירושין בפרט. כך נוצר מצב שבו הטלת החובה לזון ולפרנס את הקטינים על האב לבדו יוצרת חוסר איזון, אפליה על רקע מגדרי ועול כלכלי קשה מנשוא על האבות. מצב זה אף מביא לפגיעה קשה בקטינים שעלולים לסבול מחרפת רעב בזמן שהותם בבית האב עקב העברת חלק נכבד מהכנסותיו של האב לידי האם.

בשנת 1981 תיקן המחוקק את החוק והוסיף סעיף 3א לחוק המחייב את שני ההורים בצורה שווה במזונות הקטינים בהתאם ליכולותיהם הכלכליות וקבע שיש לחלק את נטל המזונות בהתאם להכנסותיהם, וללא תלות בגיל הקטינים. כמו כן, כיום מוסדר בפרק השני בחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג–1973 "הסדר איזון משאבים" הקובע כי עם פקיעת הנישואין מחולק שוויו של כלל הרכוש בין בני הזוג באופן שווה.

ביטול סעיף 3 משקף את רצון המחוקק האמור לעיל והולם את שיטת המשפט הישראלית, השוללת אפליה על רקע גזע, דת ומין.

לפיכך מוצע לבטל את סעיף 3 לחוק הקובע כי בענייני מזונות קטינים יחול הדין האישי. כן מוצע לתקן את סעיף 19(ב) כך שיובהר שהדין האישי אינו חל על מזונות קטינים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ג בסיוון התשפ"ג (12.06.2023)

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 72.

